

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 18 oktober 2021

Dossiernr. : K29699

Documentnr. : 2021-093216

Verzonden : 21 oktober 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 30 augustus 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3, Soorten. De aanvraag is ingediend door aanvrager Bureau Waardenburg, Oosterweg 127, 9751PE te Haren, in opdracht van initiatiefnemer (ontheffinghouder) Rijksuniversiteit Groningen, Postbus 72, 9700AB te Groningen.

De aanvraag heeft betrekking op het project Oude Boteringestraat, Groningen.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.8, lid 1 en 5, van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Oude Boteringestraat 18, zoals weergegeven in figuur 1 van de bijlage Overwegingen bij dit besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 juli 2023;

IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:

1. voorschriften;
2. overwegingen bij besluit;
3. de aanvraag van 30 augustus 2021 en aanvullende gegevens van 17 september en 15 oktober 2021, inclusief activiteitenplan *Balk, A.R., Schuilenga, C.J., 2021. Activiteitenplan gewone dwergvleermuis, Oude Boteringestraat 18, Bureau Waardenburg Rapportnr. 21-182. Bureau Waardenburg, Haren.*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op Gewone dwergvleermuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouwbewonende vleermuizen en vogels.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soort waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplanting en overwintering) te voorkomen. Omdat het hier om zomerverblijfplaatsen en mogelijk paarverblijfplaatsen en een kleine winterverblijfplaats gaat, is november als start van de werkzaamheden de meest geschikte periode. De genoemde perioden kan zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
11. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de in- en uitvliegopeningen dichtgezet worden tijdens een actieve periode van vleermuizen (>10 °C) en dienen er op diverse plekken zogenaamde exclusion flaps aangebracht te worden, zodat vleermuizen wel uit kunnen vliegen, maar niet weer terug kunnen vliegen. Een deel van de gaten kan opgevuld worden, omdat de

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereiniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

spouw meerdere open stootvoegen verbindt. Dit vindt minimaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden plaats.

12. In totaal dienen zestien vleermuiskasten geplaatst te zijn sinds april 2021 van het type Vivara VK WS 01 rondom het plangebied (zoals weergegeven in figuur 2 in de bijlage Overwegingen bij dit besluit).
13. Als permanente maatregel dient de extra verdieping een spouw te krijgen die eveneens toegankelijk gemaakt moet worden voor vleermuizen. Hierdoor ontstaat extra ruimte ten opzichte van de situatie op dit moment. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
 - de toegang tot de spouw bestaat uit open stootvoegen. De ruimte in de spouw dient minimaal drie cm breed te zijn. Aan elke zijde van het gebouw komen (minimaal) vier open stootvoegen. De stootvoegen dienen 1,5 tot 2 centimeter wijd te zijn en 4 cm breed met een tussenruimte van 1 tot 2 meter. Deze dienen zo hoog mogelijk in de spouw te worden gerealiseerd, direct onder de dakrand maar op minimaal 3 meter hoogte. Er moet gelet worden op een vrije in- en uitvliegroute en buiten het bereik van predatoren en effecten van lichtverstoring gerealiseerd worden;
 - tussen de buitenmuur en het isolatiemateriaal (de luchtsponw) dient minimaal 3 cm ruimte te zijn. De vleermuizen moeten zowel aan de buitenmuur als de isolatielaag kunnen hangen;
 - steenwol- of glaswoldekens moeten altijd worden voorzien van een harde buitenlaag. Bij gebruik van isolatieplaten worden deze (deels) opgeruwd, zodat vleermuizen hierop grip hebben. Als alternatief kan er stevig kunststof gaas met een maaswijdte van 3 tot 10 millimeter bevestigd worden tegen de platen.
14. Bij het ophangen van de kasten dient rekening gehouden te zijn met de volgende voorschriften / bij het ophangen van de kasten dient rekening gehouden te worden met de eisen omtrent het ophangen die vermeld staan in het kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis:
 - kasten dienen geplaatst te zijn binnen 100 a 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden;
 - de locaties van voorzieningen dienen op kaart ingetekend te zijn en dienen in het onder voorschrift 6 genoemde ecologisch werkprotocol te zijn opgenomen.

Overige voorschriften

15. De werkzaamheden dienen alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden. Er dient geen kunstlicht gebruikt te worden. Indien dit wel noodzakelijk is, dient te worden voorkomen dat licht naar de omgeving uitstraalt. Een ecologisch deskundige op het gebied van gebouwbewonende soorten dient hierin te adviseren en dit dient in het onder voorschrift 7 genoemde logboek opgenomen te worden.
16. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
17. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en/of alle te kappen bomen te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de deskundige.
18. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
19. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. Ook kan contact opgenomen worden met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.
20. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, Soorten.
Activiteitenplan:	<i>Balk, A.R., Schuilenga, C.J., 2021. Activiteitenplan gewone dwergvleermuis, Oude Boteringestraat 18, Bureau Waardenburg Rapportnr. 21-182. Bureau Waardenburg, Haren.</i>
Activiteit:	Het gebouw aan de Oude Boteringestraat 18 krijgt een extra verdieping. Hiervoor komt op enig moment de spouw open te liggen. Ook worden gevels vernieuwd.
Reden voor deze aanvraag:	In verband met de voorgenomen ontwikkeling is een vogel- en vleermuisonderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat er in het gebouw verblijfplaatsen aanwezig zijn van Gewone dwergvleermuis. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Daarom is ontheffing nodig.
Plangebied:	Het plangebied is gelegen midden in de binnenstad van Groningen (figuur 1). Het is een modern gebouw, opgetrokken uit baksteen. Bovenaan in de gevel zijn overal open stootvoegen aanwezig die toegang geven tot de spouw. Het dak is plat. Er is geen groen aanwezig in de vorm van plantsoen, struiken of bomen. Rondom is oudere bebouwing aanwezig waarop daken aanwezig zijn met dakpannen. Onderstaande foto's geven een impressie van het plangebied op 11 september 2020.
Coördinaten:	53.2188368, 6.56408141.

Figuur 1. Ligging plangebied (rood omkaderd). (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN)

- Werkzaamheden: Er wordt een verdieping toegevoegd aan het gebouw. Deze nieuwe verdieping krijgt eveneens een spouw met open stootvoegen. Deze spouw zal niet in verbinding komen te staan met de bestaande spouw. Daarnaast worden de ramen en/of kozijnen vernieuwd. Het metselwerk rondom de kozijnen wordt niet aangetast.
- Planning: De RUG is voornemens om november 2021 te starten met de werkzaamheden, na verlening van de ontheffing. De werkzaamheden lopen tot uiterlijk 1 juli 2023. De werkzaamheden zullen zoveel mogelijk continu worden uitgevoerd.
- start werkzaamheden: 1 november 2021;
 - einde werkzaamheden: 1 juli 2023.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.5:	Soortnamen:
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);	

De activiteit heeft geen betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming (hoofdstuk 2, Wnb) en het vellen van houtopstanden (hoofdstuk 4, Wnb). Significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden zijn eveneens niet aan de orde. Er zijn voor deze onderdelen geen vervolgstappen noodzakelijk.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 15 september 2021 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. De gevraagde gegevens zijn op 17 september en 15 oktober 2021 ontvangen. Na ontvangst van deze gegevens was de aanvraag volledig.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, lid 1 en 5, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van Gewone dwergvleermuis is tijdens het onderzoek op basis van Vleermuisprotocol 2021 en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in paragraaf J van het activiteitenplan.

In september 2020 zijn door Bureau Waardenburg een bronnenonderzoek en oriënterend veldonderzoek verricht. Hieruit is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk het leefgebied vormt voor gierzwaluw en vleermuizen (Balk, 2020). Om hier meer duidelijkheid over te verkrijgen is in 2021 door Bureau Waardenburg en uDolap Technische Ecologie een nader onderzoek uitgevoerd (Balk et al., 2021). Uit voorzorg zijn op 30 april 2021 zeventien vleermuiskasten geplaatst op omringende gebouwen (Doef, 2021). Eén kraamkast voor Gewone dwergvleermuis en zestien kasten van het type VK WS 01 welke dient als zomer- en paarverblijfkast.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat Gewone dwergvleermuis binnen het plangebied aanwezig is. Er zijn drie zomerverblijfplaatsen vastgesteld: één aan de westzijde onder de daklijst (drie dieren); één aan de noordzijde (één dier); en één aan de zuidzijde (vermoedelijk drie tot vijf dieren). Er is (nog) niet vastgesteld dat de kasten, die vooraf waren opgehangen ter compensatie, al gebruikt worden door vleermuizen.

Andere typen verblijfplaatsen of andere soorten vleermuizen werden niet aangetroffen tot en met 15 juli 2021. In het najaar van 2021 is onderzoek uitgevoerd naar paar- en winterverblijfplaatsen. De verwachting was dat er maximaal vier dieren het pand gebruiken als paarverblijfplaats en dat maximaal tien dieren het pand gebruiken als winterverblijfplaats. Het de laatste onderzoeksresultaten die 15 oktober werden nagezonden, bevestigden dit en brachten geen nieuwe verblijfplaatsen aan het licht.

Van essentieel foerageergebied of een vliegroute is geen sprake; er is geen groenstructuur of waterpartij aanwezig als foerageergebied en lijnvormige elementen blijven intact tijdens en na afloop van de werkzaamheden, dus kunnen verder buiten beschouwing gelaten worden.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor Gewone dwergvleermuis verstoord en weggenomen:

- drie zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen (voor tien individuen).

De werkzaamheden hebben effect op de aangetroffen zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen binnen het directe plangebied. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van deze soort.

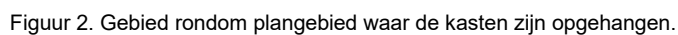
De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (verstoren en wegnemen van verblijfplaatsen) worden als gevolg van werkzaamheden overtreden.

Door de voorgenomen werkzaamheden is het pand gedurende één seizoen niet beschikbaar voor vleermuizen. Dit betekent dat tijdelijk drie zomerverblijfplaatsen verloren gaan en, naar verwachting, tijdelijk vier paarverblijfplaatsen en een kleine winterverblijfplaats van maximaal tien dieren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in paragraaf K en L van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- Er wordt gestart met de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de dwergvleermuis. Omdat het hier om zomerverblijfplaatsen en mogelijk paarverblijfplaatsen en een kleine winterverblijfplaats gaat, is november de meest geschikte periode.

Ter compensatie voor het verlies van de paarverblijfplaats heeft Bureau Waardenburg op 30 april 2021 in totaal zeventien vleermuiskasten geplaatst (type Vivara VK WS 01 en één kraamkast) rondom het plangebied. De zestien kleine kasten compenseren het verlies van zomer- en paarverblijfplaatsen voldoende. De kraamkast zal weer worden verwijderd, omdat er geen kraamkolonie is aangetroffen.

Als permanente maatregel zal de extra verdieping een spouw krijgen die eveneens toegankelijk wordt voor vleermuizen. Hierdoor ontstaat extra ruimte ten opzichte van de situatie op dit moment.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De Gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene vleermuissoort. Hij kan vrijwel overal in Nederland aangetroffen worden. De soort komt vooral voor in bebouwd gebied nabij groen. Mogelijk neemt het aantal geschikte verblijfplaatsen voor Gewone dwergvleermuis af doordat gebouwen in toenemende mate geïsoleerd worden, waarbij openingen in de gebouwen verdwijnen (Bij12, 2017). In hoeverre Gewone dwergvleermuis hier daadwerkelijk last van heeft, is afhankelijk van compenserende en mitigerende maatregelen die hierbij genomen worden. Het lijkt erop dat steeds vaker compenserende en mitigerende maatregelen genomen worden bij het verduurzamen van woningen, waardoor het effect op het aantal verblijfplaatsen mogelijk tenietgedaan wordt (van Norren, 2019). Tot 2015 zijn geen data beschikbaar over de populatieaantallen van Gewone dwergvleermuis voor geheel Nederland. Pas vanaf 2015 is de populatiegrootte op grote schaal verspreid over Nederland gemonitord. Van 2015 tot 2019 was hierbij een matige toename te zien (CBS, 2020; Zoogdierverseniging 2020). De monitoring vindt nog te kort plaats om hier een definitieve conclusie aan te kunnen verbinden, maar de data zijn indicatief voor een gunstige landelijke staat van instandhouding.

Voor het soortmanagementplan is in 2018 de hele stad Groningen globaal geïnventariseerd. Deze gegevens zijn opgenomen in de NDFF (Nationale Database Flora en Fauna). In deze database komen tevens waarnemingen vanuit andere bronnen terecht. In het kader van de Gemeentelijke Ecologische Structuur inventariseert Bureau Waardenburg jaarlijks enkele gebieden in de stad op onder andere vleermuizen. Uit beide bronnen blijkt dat de Gewone dwergvleermuis zeer algemeen is in de stad. Vanuit de NDFF zijn de afgelopen vijf jaar ongeveer 8200 waarnemingen van de Gewone dwergvleermuis bekend. Daar zijn enkele tientallen kraamkolonies bij.

Omdat er geen langdurige monitoring beschikbaar is, kan niet worden gesproken van een duidelijke toe- of afname. Gezien de aantallen en verspreiding binnen de stad kan wel worden gesteld dat de Gewone dwergvleermuis naar verwachting een stabiele populatie heeft binnen de stad Groningen.

Door de voorgenomen werkzaamheden is het pand gedurende één seizoen niet beschikbaar voor vleermuizen. Dit betekent dat tijdelijk drie zomerverblijfplaatsen verloren gaan en, naar verwachting, tijdelijk vier paarverblijfplaatsen en een kleine winterverblijfplaats van maximaal tien dieren. Ter compensatie zijn op 30 april 2021 zeventien vleermuiskasten opgehangen op omliggende gebouwen. Deze zijn geschikt als paarverblijfplaats en zomerverblijfplaats. Het gebouw ten noorden van het plangebied is ook in gebruik als zomerverblijfplaats door enkele Gewone dwergvleermuizen. Ook andere aangrenzende panden lijken geschikte ruimtes te bevatten. De vleermuizen die momenteel gebruikmaken van het pand van de RUG, kunnen in 2022 dus uitwijken naar de geplaatste vleermuiskasten en naburige panden. Alle typen verblijfplaatsen (paar-, zomer-, kraam- en winterverblijven) zouden eveneens naar het aangrenzende gebouw kunnen uitwijken.

Zoals hiervoor omschreven is, is de huidige staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis goed, zowel landelijk als lokaal. De vleermuizen die gebruikmaken van het pand, kunnen in de omgeving een tijdelijke of permanente verblijfplaats vinden. Na afloop van de werkzaamheden ontstaat meer ruimte die geschikt is als verblijfplaats. De werkzaamheden hebben daardoor geen negatief effect op de staat van instandhouding, zowel landelijk als lokaal.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor Gewone dwergvleermuis in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In paragraaf N van het activiteitenplan is bovenstaand geldig belang verder toegelicht. Om goede faciliteiten te kunnen waarborgen voor studenten van de RUG, is het essentieel dat er meer ruimte beschikbaar komt. De beoogde ontwikkeling bestaat uit het in gebruik nemen van het gebouw ten behoeve van de faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen. Het invullen van het gebouw ten behoeve van de universiteit past hier uitstekend gezien het feit dat er in de directe omgeving al sprake is van een concentratie van gebouwen van de universiteit. Tevens draagt het invullen van het gebouw als onderwijsgebouw bij aan de leefbaarheid van de binnenstad. Er is derhalve sprake van een geschikte invulling van het pand.

Bij de start van het project in 2016 heeft de Faculteit Rechtsgeleerdheid haar visie op onderwijs en onderzoek vertaald naar een ruimtebehoefte. Deze visie is de basis voor het ruimtelijk en functionele programma van eisen dat door de RUG is opgesteld. Dit programma van eisen vormt het toetsingskader voor het ontwerp. Uit de cijfers van de faculteit is gebleken dat de faculteit tot 2022 een groei verwacht in het aantal medewerkers, alsmede in het aantal bachelor studenten. Deze verwachte aantallen zijn op basis van de standaard normering die de RUG voor al haar gebouwen hanteert, vertaald naar vierkante meters. Voor de faculteit Rechtsgeleerdheid komt deze normering op een totaal van ruim 16.000 m² bruto vloeroppervlak (bvo).

Daarnaast komt uit de facultaire visie het volgende naar voren:

- de huisvesting is transparant en heeft een representatieve uitstraling die de ambities van de faculteit weergeeft;
- alle medewerkers zijn ondergebracht in de nieuwe huisvesting, waarbij ook ruimte is voor onderwijsactiviteiten;
- de huisvesting biedt de mogelijkheid om ook de groei van het aantal medewerkers op te vangen;
- het gebouw kent een goede toegankelijkheid met een gastvrije entree en goede informatievoorziening;
- er zijn verschillende voorzieningen voor ontmoetingen van verschillende aard: restaurant, overlegplekken, wetenschapperslounges. Deze zijn gelegen op strategische plekken waardoor ontmoeten vanzelfsprekend wordt.

Om het beoogde programma van de faculteit Rechtsgeleerdheid te realiseren, is een extra verdieping op het bestaande gebouw nodig. In de nieuwe situatie bestaat het gebouw daarmee uit vijf verdiepingen en zo'n 10.000 m² bvo. Daarmee is echter nog niet voorzien in het gehele programma. Een deel van het onderwijs zal daarom in De Harmonie blijven plaatsvinden. De nieuwe bouwhoogte bedraagt 21 meter. Daarnaast is het voornemen om achter het gebouw, aan de Poststraat, een extra entree te realiseren ten behoeve van de fietsenstalling die zich onder het gebouw bevindt.

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag zijn de volgende maatregelen beschreven die leiden tot een 'groene plus':

- Als permanente maatregel zal de extra verdieping een spouw krijgen die eveneens toegankelijk wordt voor vleermuizen. Hierdoor ontstaat extra ruimte ten opzichte van de situatie op dit moment.

Hiervoor genoemd geldend belang, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde Gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

In het kader van de ontheffingsaanvraag dient te worden gezien of betere alternatieven beschikbaar zijn voor het plan. Hieronder is voor de verschillende potentiële alternatieven uitgewerkt dat betere alternatieven ontbreken.

Niet uitvoeren van de activiteit.

De voorgenomen werkzaamheden vinden plaats in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de cijfers van de faculteit is gebleken dat de faculteit tot 2022 een groei verwacht in het aantal medewerkers, alsmede in het aantal bachelor studenten. Deze verwachte aantallen zijn op basis van de standaard normering die de RUG voor al haar gebouwen hanteert, vertaalt naar vierkante meters. Voor de faculteit Rechtsgeleerdheid komt deze normering op een totaal van ruim 16.000 m² bvo. Om het beoogde programma van de faculteit Rechtsgeleerdheid te realiseren, is een extra verdieping op het bestaande gebouw nodig. In de nieuwe situatie bestaat het gebouw daarmee uit vijf verdiepingen en zo'n 10.000 m² bvo. Daarmee is echter nog niet voorzien in het gehele programma. Een deel van het onderwijs zal daarom in De Harmonie blijven plaatsvinden.

Gezien het belang van de ingreep (geschikte huisvesting voor onderwijs) is het niet uitvoeren van de activiteit geen geschikt alternatief.

Alternatieve locatie.

De beoogde ontwikkeling bestaat uit het in gebruik nemen van het gebouw ten behoeve van de faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen. Het invullen van het gebouw ten behoeve van de universiteit past hier uitstekend gezien het feit dat er in de directe omgeving al sprake is van een concentratie van gebouwen van de universiteit. Tevens draagt het invullen van het gebouw als onderwijsgebouw bij aan de leefbaarheid van de binnenstad. Er is derhalve sprake van een geschikte invulling van het pand. Uitbreiding elders is niet mogelijk; de ruimte in de binnenstad is schaars en al in gebruik door andere bedrijven. De enige beschikbare ruimte is een uitbreiding in de hoogte.

Alternatieve werkwijze.

De voorgelegde werkwijze start op een moment dat de gewone dwergvleermuis het minst kwetsbaar is. Ook in de rest van de uitvoering wordt rekening gehouden met de soort. Een alternatieve werkwijze waardoor de gewone dwergvleermuis nog minder last zou hebben van de werkzaamheden is niet denkbaar.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde Gewone dwergvleermuis. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde soort voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.5, lid 2 en 4 ³
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	toegekend

³Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk verstoren;

lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en dient aanvullend ontheffing voor deze soorten te worden aangevraagd.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

- 1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
- 2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
- 3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
- 4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K29699
Documentnummer KIWI	2021-093216
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000472

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
<p>Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Oude Boteringestraat 18 RUG (K29699)'</p>